

Interview minister Veerman

LNV laveert tussen beroep, sport en natuur

Tekst: Juul Steyn

Fotografie: Juul Steyn, Koen Suyk en
Jan Kamman

De visbestanden op zowel de Noordzee als verschillende binnenwateren, waaronder het IJsselmeer, staan onder druk. Scheidend minister Cees Veerman van LNV blikt terug op zijn ambtsperiode en kijkt over de horizon naar morgen. Joop Bongers, directeur van Sportvisserij Nederland, en Juul Steyn, eindredacteur van Visionair, spreken hem op het ministerie.

Minister Veerman in gesprek met Joop Bongers, directeur Sportvisserij Nederland

De belangen lijken op het eerste gezicht voor alle partijen gelijk. Een goede visstand staat zowel bij de hengelsport, de beroepssector als de Europese Kaderrichtlijn Water hoog in het vaandel. Het is aan de verantwoordelijk minister, die van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), om deze visstand te bewaken en de belangen van de verschillende partijen te behartigen. Cees Veerman bekleedt deze functie sinds het eerste kabinet Balkenende, maar zal na de verkiezingen niet in de Kamer terugkeren. De hoogste tijd voor een laatste interview.

Bij de Directie Visserij van LNV werken circa honderd man die zich grotendeels bezighouden met de beroepsvisserij, een bedrijfstak die op het binnenwater werkgelegenheid biedt aan ongeveer 500 man met een omzet van circa 20 miljoen euro. De sportvisserij is goed voor zo'n 3.000 banen en zet jaarlijks ruim 700 miljoen om. Is het dan niet vreemd dat er op de hele Directie Visserij niet één persoon specifiek met de sportvisserij is belast?

“De sportvisserij kan het uitstekend zelf doen. Je kunt het belang van een sector niet aflezen aan het aantal mensen die we er vanuit het ministerie voor neerzetten. De beroepsvisserij

heeft het op dit moment erg moeilijk. De platvisserij is echt heel erg zorgwekkend, de aalstand in het rivierengebied is ver beneden peil, om nog maar te zwijgen over de dioxinecontaminatie die er kan zijn.”

De visbestanden op zee staan, zoals u zelf ook zegt, onder druk. Is de druk op de watersystemen niet veel te groot?

“Het probleem met zeeën is dat ze vrij zijn. Het is, met dank aan Hugo de Groot, geen autoriteitsgebied van een staat. Dat heeft nadelen, want het is daardoor een ‘gemene weide’ waar je in principe net zolang door

kunt vissen tot het op is. Kijk naar de kabeljauw, die is goeddeels verdwenen. Dit komt deels door overbevissing. Met name het wegvangen van de echt grote kabeljauwen die voor nageslacht moeten zorgen voor de kust van New Foundland heeft een grote impact gehad. Deels is het verdwijnen van de kabeljauw ook te wijten aan andere factoren als de klimaatverandering waardoor de watertemperatuur stijgt en deze vis meer naar het noorden trekt. Bij het ministerie proberen we de visstand te beschermen door vangstquota te hanteren en in te zetten op innovatieve vangstmethoden als de pulskor.”

Nu de kottervisserij door tanende visstanden en stijgende kosten minder rendabel wordt, zetten steeds meer beroepsvissers in op de zeebaarsvisserij met staand want. Sportvisserij Nederland waarschuwt voor een wildgroei van deze warnetten door het ontbreken van regulering en een toename van vangsten van de beschermde zalm en zeeforel en eveneens beschermde zeezoogdieren als de zeehond en bruinvis. Daarom pleit deze organisatie voor een nettenvrije 1-mijlszone voor de kust. Dit analoog naar succesvolle voorbeelden als Amerika en Ierland.

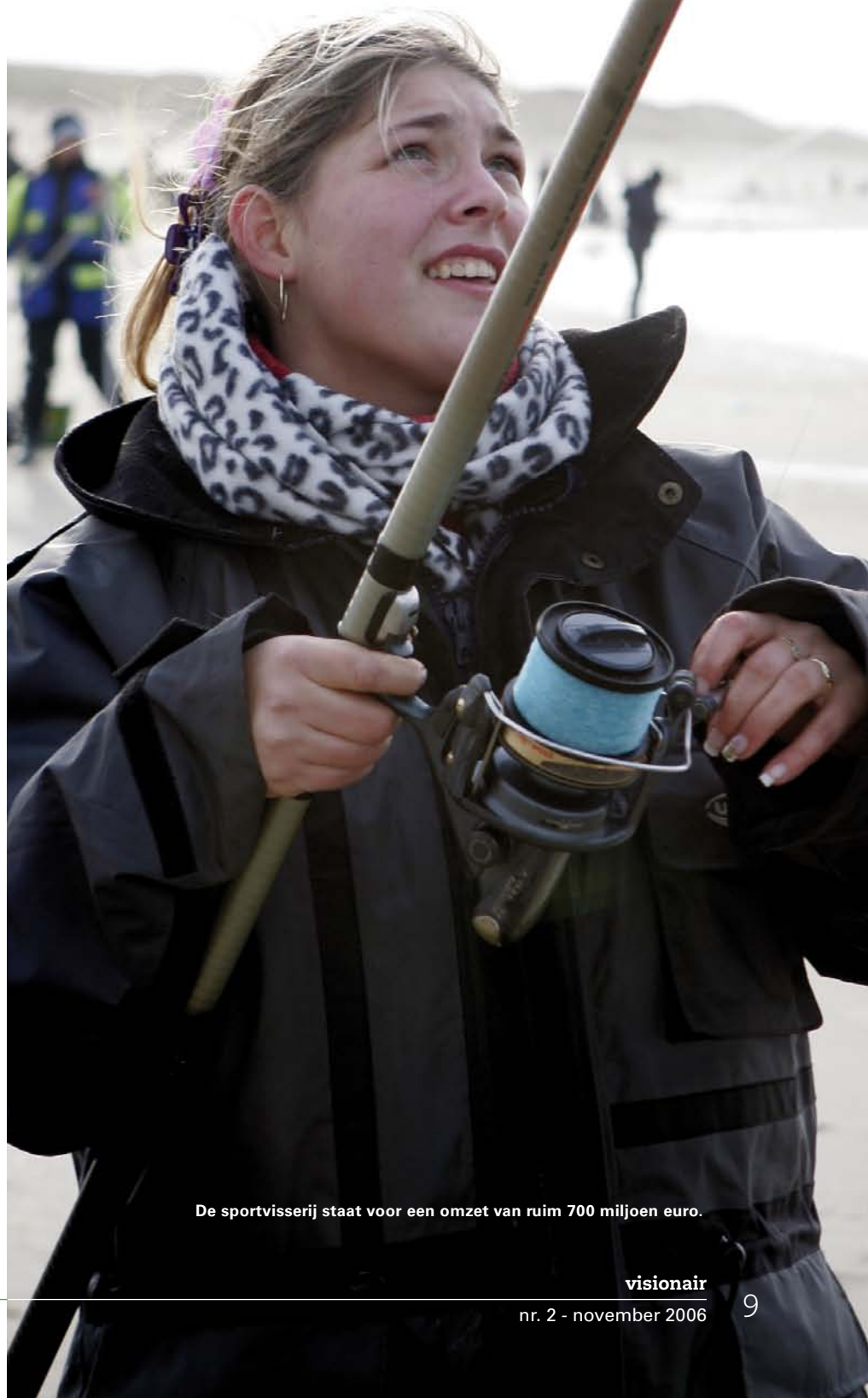
“Uiteindelijk heeft het kweken van vis de toekomst. Op dit moment steunt het ministerie de kottervissers echter met saneringen en innovaties, maar ook door in te zetten op verbreding van de vismogelijkheden. Hieronder valt ook de visserij op zeebaars met staand want. Ik zit nog maar enkele weken, dus heb niks meer te zeggen over regulering van de staandwantvisserij. Er zal echter wel moeten worden gekeken of de staandwantvisserij duurzaam kan zijn en of er maatregelen als het instellen van zo'n 1-mijlszone moeten worden genomen. Dit geldt overigens voor alle visserijmethoden. We moeten voorkomen dat de vispopulaties, met name de zeebaarspopulatie, onherstelbare schade wordt aangedaan. Probleem bij onderzoek is dat de deskundigen vaak nogal van mening verschillen en er grote spanningen bestaan tussen de mening

van visserijbiologen en de mening van beroepsvissers.”

De aalstand is ronduit zorgwekkend, daar zijn de verschillende wetenschappers het intussen wel over eens. Toch wordt de rode aal en schieraal in Nederland nog steeds intensief bevist waardoor paairijpe vis niet terug naar zee kan trekken. Is het niet de hoogste tijd om

drastisch in te grijpen en de aalvisserij een halt toe te roepen?

“Om te beginnen gaat het niet overal slecht. In Friesland gaat het bijvoorbeeld nog heel erg goed met de aal. Het heeft daarom geen zin om simpelweg het vissen op aal te verbieden, je zult alle

De sportvisserij staat voor een omzet van ruim 700 miljoen euro.

aspecten moeten bekijken. Besef dat er beroepsvissers zijn die hun boterham verdienen met de aalvangst. Je kunt hier de palingvisserij niet verbieden als in Portugal de glasaal op grote schaal wordt weggevangen. Dit probleem moeten we op Europees niveau aanpakken, met het Aalherstelplan als basis. We kunnen onze eigen vissers toch niet de das om doen als vissers elders in Europa hun gang kunnen gaan? Bovendien hebben we in het IJsselmeer al de

helft van de visserij-inspanning gesaneerd." *Saneringen van netten hoeven niet een*

tal netten op het IJsselmeer inderdaad de gewenste vangstvermindering tot gevolg heeft. Biologen van het RIZA spreken van

een papieren reductie en stellen ondermeer een werkelijke reductie voor van 75 procent om tot een gezonde snoekbaarsstand te komen.

"Als het RIZA twijfels heeft over het effect van de saneringen, dan moeten

ze met goede documenten naar mij toe komen. Tot die tijd heb ik geen reden te twijfelen aan de effecten van de doorgevoerde saneringen." **V**

Er zal echter wel moeten worden gekeken of de staandwantvisserij duurzaam kan zijn

evenredige teruggang van de visserij-inspanning en totale visvangst tot gevolg te hebben. Er wordt door meerdere partijen betwist of de sanering van het aan-

'Het aalprobleem moeten we op Europees niveau aanpakken'

Veerman: Uiteindelijk heeft het kweken van vis de toekomst

Het economisch belang van de sportvisserij

Uit onderzoek van het LEI komt voort naar voren dat de sportvisserij een aanzienlijk economisch belang vertegenwoordigt. De zoetwater- en de zeesportvisserij genereren een jaarlijkse omzet van 725 miljoen euro en bieden aan 3.300 mensen werk.

Overbevissing bedreigt sportvisserijbelangen

Een gezonde visstand en een duurzame visserij zijn van eminent belang voor de sportvisserij. Hoe mooi en toegankelijk het water ook is, zonder vis wordt er niet gevestigd. Een goed voorbeeld hiervan is de sportvisserij op kabeljauw. In de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw werden de Noord- en Zuid-Hollandse stranden in het najaar en de winter bezocht door grote aantallen sportvissers die in nacht en ontij op kabeljauw visten. Anno

2006 zijn dezelfde stranden uitgestorven. Hetzelfde lot dreigt voor de vele zeebaarsvissers. Nu de zeebaars algemeen langs onze kusten voorkomt is deze soort in korte tijd uitgegroeid tot de populairste zeevis van de naar schatting 600.000 sportvissers die graag op zee vissen. Een ongecontroleerde visserij met staand want op zeebaars vormt daardoor een serieuze bedreiging voor deze groep.